Współpraca gmin z OSP

OSP w gminie w 2026 r. – jakie obowiązki wynikają z nowych przepisów o psach ratowniczych i ochronie ludności? Jak naliczać ekwiwalenty, rozliczać paliwo, finansować jednostki i zawierać umowy? Kto płaci za badania strażaków?

Wideoszkolenie PCC Poland skierowane do pracowników urzędów miast i gmin, w szczególności wydziałów zarządzania kryzysowego, ochrony ludności, spraw obywatelskich, finansów, budżetu i księgowości, a także osób odpowiedzialnych za współpracę z Ochotniczymi Strażami Pożarnymi, finansowanie ich działalności, naliczanie ekwiwalentów, rozliczanie wydatków oraz realizację obowiązków gmin wobec jednostek OSP.

Od 16 września 2026 r. obowiązują nowe przepisy dotyczące OSP, a gminy mają 12 miesięcy na przegląd dotychczasowych umów z jednostkami. Sprawdź, kiedy trzeba je zaktualizować, jakie są zasady dotyczące psów ratowniczych i jak prawidłowo finansować OSP!

Praktyczne szkolenie dla pracowników urzędów gmin odpowiedzialnych za współpracę z OSP. Omówimy nowe obowiązki gmin wynikające z przepisów o ochronie ludności oraz zmian obowiązujących od 16 września 2026 r., dotyczących m.in. psów ratowniczych OSP. Wyjaśnimy, kiedy należy aktualizować umowy z jednostkami, jak prawidłowo naliczać ekwiwalenty, finansować działalność OSP, rozliczać paliwo i dokumentować uprawnienia do świadczeń ratowniczych. Poruszymy również kwestie badań lekarskich, ubezpieczeń, odszkodowań i odpowiedzialności gminy. Doświadczony prelegent-praktyk odpowie na pytania z programu oraz indywidualne problemy zgłoszone przez uczestników podczas szkolenia.

W programie m.in.:

- Jakie obowiązki dla gmin i jednostek OSP wynikają z przepisów o ochronie ludności i obronie cywilnej? Czy OSP staną się formacjami ochrony cywilnej?
- Jak prawidłowo naliczać i wypłacać ekwiwalent strażakom OSP za udział w akcjach ratowniczych, szkoleniach i ćwiczeniach? Od którego momentu liczyć czas udziału?
- Czy gmina musi finansować wszystkie potrzeby jednostek OSP? Jakie wydatki można pokrywać z budżetu gminy, a których nie należy finansować?
- Kto ponosi koszty badań lekarskich strażaków OSP? Kiedy należy ponownie skierować strażaka na badania i czy gmina musi uznawać orzeczenia z innych przychodni?
- Jak prawidłowo zawierać umowy między gminą a jednostkami OSP oraz z kierowcami-konserwatorami? Jakie są konsekwencje braku wymaganych umów?
- Jak ustalać normy zużycia paliwa i AdBlue oraz prawidłowo prowadzić karty pracy pojazdów i sprzętu OSP? Jak rozliczać wyjazdy gospodarcze?
- Kto odpowiada za ubezpieczenie i odszkodowanie dla strażaka OSP, który uległ wypadkowi podczas akcji ratowniczej lub wyjazdu gospodarczego?

Wzory pism, jakie otrzymają uczestnicy:

- Wzór umowy gminy z jednostką OSP
- Wzór - projekt planu wydatków budżetowych w dziale 75412 - Ochotnicze Straże Pożarne

- Wzór - Umowa zlecenia z kierowcą konserwatorem OSP Planowanie jego pracy, rozliczenie rachunek. Wzory dokumentów
- Wzór - Zasady prowadzenia gospodarki paliwowej. Normy zużycia paliw, wzory kart drogowych i ich rozliczenia.
- Wzór - Uchwała Rady Gminy o wysokości ekwiwalentu dla strażaka OSP
- Wzór - Zasady wypłacania ekwiwalentu oraz druki wniosków o wypłatę ekwiwalentu. Sposoby jego weryfikacji, naliczania i wypłaty.
- Wzór - Zlecenia na badania lekarskie strażaków OSP. Praktyczne wskazówki i sposoby kierowania strażaków na badania wykraczające udział w działaniach ratowniczych np. kierowców.
- Wzór - Zasady weryfikacji i potwierdzania oświadczeń do wniosku o przyznanie świadczenia ratowniczego. Praktyczne wskazówki i sposoby rozwiązywania problemów.

Szczegółowy program szkolenia:

1. Zadania gminy, OSP i ochrona ludności

Zagadnienia programowe

- Podział zadań i odpowiedzialności
- Ochrona ludności i obrona cywilna
- Współdziałanie z PSP i wójtem
- **Psy ratownicze OSP – przepisy od 16.09.2026**

Pytania:

- Jeżeli gmina ma podpisaną umowę z konkretną przychodnią, ale strażak wykona badania w innej, to czy gmina ma obowiązek zapłaty za jego badania?
- Czy powinniśmy sporządzić aneks do umowy o zadania wynikające z Ustawy o ochronie ludności?
- Jak wygląda proces likwidacji jednostki OSP? Kto jest odpowiedzialny za przechowywanie dokumentów zlikwidowanej jednostki?
- Czy do każdej usługi należy zawierać umowę?
- Czy gospodarkę paliwową ustalamy typowo dla jednostek OSP?
- Czy umowa powinna być przechowywana w gminie w aktach danego strażaka?
- W jaki sposób zlikwidować jednostkę OSP, która jest mało wykorzystywana?
- Czy istnieje podstawa prawna do obowiązkowego rozruchu miesięcznego?
- Jak wygląda procedura wyboru nowych władz zarządu gminnego OSP?
- Jak zmieni się finansowanie OSP?
- Jakie nowe obowiązki dla gmin w stosunku do OSP wynikają z nowej ustawy?
- Jakie zadania będą ciążyć na ochotnikach?
- Czy OSP stanie się formacją ochrony cywilnej?
- W jaki sposób OSP mają przejść do jednostek ochrony cywilnej?
- Jak ustalić, czy dana osoba może mieć przydział?

- Jak zmieni się nakładanie świadczeń osobistych?
- Kto i jak ma szkolić pracowników w związku z nową ustawą?
- Jak zmienią się obowiązki wójta i starosty?
- Jak rozliczać OSP?
- Jak zmienią się zasady działania związków wojewódzkich?
- Jak zmienią się statuty?
- Jak zmienią się wybory członków zarządu?
- Jakie będą bieżące zmiany i różnice w ustawie?
- Czy mundur galowy można zakupić ze środków gminnych?
- Jak ujmować wynagrodzenia dla strażaków za udział w akcjach?
- Jak rozliczać wynagrodzenia strażaków?
- Jak naliczać ekwiwalenty?
- Jaką gotowość muszą zapewnić urzędy?
- Jaką gotowość urzędy muszą mieć na stanie i od czego zacząć przygotowania?
- Kwestia wypłacania ekwiwalentu kandydatom na strażaków ratowników OSP
- Finansowanie wyżywienia strażakom podczas szkoleń oraz innych rodzajów akcji
- Czy strażacy ratownicy OSP pełniący funkcję kierowcy po ukończeniu 65 lat mogą brać bezpośredni udział w działaniach i akcjach ratowniczych?
- Jakie wymogi zostały usunięte w nowelizacji? Czego dotyczą?
- Prowadzenie ewidencji legitymacji dla strażaków ochotników
- Prowadzenie ewidencji osób wyróżnionych Odznaką Świętego Floriana "Za Zasługi dla Społeczności Lokalnej"

2. Strażacy ratownicy: kwalifikacje i badania

Zagadnienia programowe

- Badania lekarskie i medycyna pracy
- Dopuszczenie do działań i KPP
- Legitymacja OSP w mObywatelu od 8.04.2026
- Uprawnienia kierowców

Pytania:

- Czy osoba bez szkolenia podstawowego, a co za tym idzie, niebędąca na tę chwilę strażakiem ratownikiem może wziąć udział w szkoleniu KPP na koszt gminy?
- Czy po ukończeniu szkolenia podstawowego należy wysłać strażaka na ponowne badania lekarskie?
- Czy orzeczenia lekarskie strażaków należy przechowywać w wersji oryginalnej?
- Co, jeżeli orzeczenie lekarskie było wystawione na strażaka ratownika i takie orzeczenie przedstawił na szkoleniu podstawowym i zostało ono uznane? Czy powinien zrobić ponownie badanie?
- Ośrodek Szkolenia Komendy Wojewódzkiej PSP organizuje szkolenie przygotowujące do egzaminu dopuszczającego do kierowania pojazdem samochodowym o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 t (teoria i praktyka) dla strażaka ratownika OSP. Strażak ratownik podpisał umowę z

Komendantem Powiatowym PSP na pełnienie funkcji w jednostce OSP i wzięcie udziału w szkoleniu nie informując o tym gminy. Czy szkolenie należy uwzględnić w ekwiwalencie, jeżeli bierze w nim udział strażak ratownik?

- Dwóm strażakom kończy się ważność szkolenia z zakresu kierowania ruchem. Legitymacje wydaję WORD na 5 lat. Gmina kieruje na takie szkolenie i za nie płaci. Organizatorem szkolenia jest WORD. Czy należy również wypłacić im ekwiwalent?
- Co w przypadku, gdy strażakom skończyły się kursy KPP, a Państwowa Straż Pożarna ich nie organizuje lub organizuje rzadko i to w dodatku tylko dla nielicznej grupy i nie wszyscy się załapią? Czy gmina musi pokryć koszty tych szkoleń - dotyczy jednostki w KSRG?
- Czy należy się ekwiwalent za szkolenie podstawowe dla kandydata na strażaka?
- Czy gmina musi mieć zawartą umowę z przychodnią medycyny pracy? Czy strażak może zrobić badania w dowolnej przychodni?
- Kandydat na strażaka ratownika wykonał badania stwierdzające brak przeciwwskazań do udziału w szkoleniu podstawowym , następnie ukończył szkolenie podstawowe. Czy musi ponownie wykonać badania lekarskie stwierdzające brak przeciwwskazań bezpośredniego udziału w działaniach ratowniczych przez wyjazdem do akcji?
- Czy w uchwale kandydat na strażaka może mieć inne stawki niż strażak ratownik?
- Czy do poradni psychologicznej gmina wystawia skierowanie dla kierowców?
- Co w sytuacji, kiedy jednostka nie wyjeżdża do akcji - czy wówczas gmina musi zapłacić za badania?
- Czy jeżeli gmina ma podpisaną umowę z przychodnią medycyny pracy na przeprowadzanie badań okresowych strażaków, to czy strażak może wykonać badania indywidualnie w innej przychodni i przedstawić fakturę?
- Czy strażak ma się ubezpieczyć sam, czy gmina musi w tym uczestniczyć? Czy strażacy sami powinni zadbać o swoje ubezpieczenie?
- Jak wygląda procedura i sposób postępowania w przypadku, gdy strażak ulegnie wypadkowi?
- Jaką rolę pełni gmina, komendant w momencie, gdy strażak ulegnie wypadkowi? Kto wypłaca odszkodowanie?
- Kiedy gmina musi wypłacić odszkodowanie dla strażaków?
- Czy gmina może zabezpieczyć się przed sytuacją, w której będzie musiała wypłacić odszkodowanie strażakowi?
- Wypadek w drodze do remizy, np. skręcona kostka - czy gmina musi wypłacić odszkodowanie?
- Do tej pory strażacy na naszym terenie nie pobierali ekwiwalentów. Czy w myśl nowej ustawy strażacy mogą zrzec się ekwiwalentu? Czy ekwiwalent musi być wypłacony na indywidualne konto strażaka, czy może być na konto główne konkretnej jednostki OSP? Jak przedstawia się sprawa kierowców, konserwatorów sprzętu pożarniczego, czy są oni zatrudnieni na umowę cywilnoprawną, czy w jakiejś innej formie?
- Czy można zapłacić za wodę dla strażaków, za poczęstunek podczas zawodów i ćwiczeń oraz za nagrody i puchary?
- Czy strażaka przychodzącego z innej jednostki z ważnymi badaniami należy skierować na badania na podstawie skierowania wójta, wg siedziby jednostki OSP?
- Czy strażak OSP może należeć do dwóch jednostek, działających w sąsiedztwie na terenie tej samej gminy ?
- Czy gmina może we własnym zakresie zorganizować szkolenie np. z KPP?
- Indywidualne pytania i problemy słuchaczy w ich praktycznym realizowaniu zadań gminy w utrzymaniu jednostek OSP
- Czy jeśli strażak ochotnik pracuje zawodowo w Wojskowej Straży Pożarnej lub PSP i posiada tam

aktualne badania lekarskie, to powinny być one uwzględnione przez OSP, czy należy wykonać nowe badania?
- Czy mogę respektować orzeczenie lekarskie wystawione przez inną medycynę pracy niż ta z którą mamy podpisaną umowę?

3. Kierowcy–konserwatorzy i umowy

Zagadnienia programowe

- Zatrudnienie i zlecenia
- Zwolnienia chorobowe i zastępstwa
- Dokumentowanie umów
- Obowiązki kierowców OSP

Pytania:

- Kierowca – konserwator ma podpisaną umowę zlecenia. Przebywa na ciągłym zwolnieniu lekarskim z kilkudniowymi przerwami. Co z konserwacją sprzętu? Co, jeżeli przebywa na zwolnieniu cały miesiąc? Czy może wyznaczyć kogo, kto wykona pracę za niego nieodpłatnie?
- Kierowca – konserwator złożył pismo o rozwiązanie umowy. Czy teraz powinniśmy szukać innego kierowcy z jednostki, aby z nim podpisać umowę?
- Jeżeli przed rokiem zmian w umowach mamy kierowców zatrudnionych na umowę o pracę, to czy powinniśmy to zmienić?
- Po zmianach kierowcy są zatrudniani na umowy zlecenia. Co z osobami zatrudnionymi wcześniej?
- Czy gmina musi mieć zawarte umowy z kierowcami?
- Jednostka OSP przyniosła do podpisania przez wójta skierowanie na szkolenie kierowcy - konserwatora sprzętu ratowniczego. Czy wójt podpisuje takie skierowania i wypłaca ekwiwalent?
- Czy można wypłacić ekwiwalent za udział w działaniu ratowniczym strażakowi ratownikowi OSP (kierowca konserwator), który przebywał jednocześnie na zwolnieniu lekarskim?
- Jak powinno przebiegać zawieranie przez gminy umów z kierowcami-konserwatorami?

4. Ekwiwalent, świadczenia i dokumenty udziału

Zagadnienia programowe

- Zasady naliczania ekwiwalentu
- Potwierdzanie czasu i udziału
- Wnioski, uchwały i wypłaty
- Świadczenie ratownicze i dowody służby

Pytania:

- Czy zawody sportowe powyżej 8 godzin można rozliczyć z klasyfikacją 754 75412?
- Czy wypłata ekwiwalentu za szkolenie podstawowe dla kandydatów jest obligatoryjna?
- Czy należy się ekwiwalent za działania wymienione w przepisie art. 3 pkt. 1-15?
- Jeżeli jednostka OSP jest organizatorem szkolenia, np. drwali lub pilarzy w ramach małego granty otrzymanego z UM, to czy należy się ekwiwalent dla strażaków OPS uczestniczących w szkoleniu?
- Jednostka wróciła z akcji i 8 minut po powrocie została znowu zadysponowana do wyjazdu – pojechali tym samym składem. Zawarli to na jednej karcie potwierdzającej udział w działaniach ratowniczych. Czy ekwiwalent wypłacamy jak za jeden wyjazd ciągiem, czy należy rozbijać na dwa osobne wyjazdy?
- Czy za szkolenie podstawowe i szkolenie BHP organizowane przez PSP należy się ekwiwalent?
- Co w sytuacji, gdy nie ma akurat komendanta gminnego, gdyż złożył rezygnację? Kto w tej sytuacji potwierdzi udział w akcji ratowniczej?
- Czy strażacy ratownicy mogą złożyć wniosek o przekazaniu ekwiwalentu na straż, ponieważ w art. 15 ust. 1 ustawy pisze wyraźnie, że ekwiwalent otrzymuje strażak ratownik, a nie jednostka?
- Czy do wyliczenia ekwiwalentu za udział w dział. ratowniczym bierze się godzinę wyjazdu czy godzinę zadysponowania?
- Co z rozliczaniem paliwa w przypadku wyjazdów gospodarczych/komercyjnych, niezwiązanych z działalnością bojową?
- Czy strażakowi biorącemu udział w szkoleniu ratunkowym czas liczymy od godziny wyjazdu z jednostki macierzystej? Czy od momentu rozpoczęcia danego szkolenia lub ćwiczenia?
- Czy opinię, którą sporządza wójt, musi zostać dołączona do potwierdzonych oświadczeń świadków?
- Wójt jest na stanowisku 5 lat i nie zna strażaka, który pełni funkcję już od dawna, ale nie mamy żadnych ewidencji. Czy potwierdzenie oświadczenia polega wyłącznie na potwierdzeniu podpisu składającego oświadczenie?
- Kto spisuje zeznania świadków?
- Potwierdzenie przez wójta udziału strażaka w akcjach oraz potwierdzenie udziału przez świadków. Czy każdy świadek musi potwierdzić wymaganą liczbę lat, czy wystarczy, że jeden świadek potwierdzi 10 lat, a drugi świadek resztę? Czy wójt musi gromadzić dokumentację związaną z udzielaniem opinii o wiarygodności świadków?
- Czy można wypłacić ekwiwalent strażakowi, który znajdował się w wykazie SWD, ale nie posiadał tego dnia ważnych badań lekarskich?
- Na polecenie wójta OSP wyjechała do usunięcia gniazda szerszeni. Później OSP złożyła wniosek o wypłatę ekwiwalentu. W uchwale rady gminy nie ma jednak zapisów o wypłacie ekwiwalentu za takie wyjazdy gospodarcze, jak również w wykazie SWD nie ma ujętego niniejszego działania. Czy należy odmówić wypłaty ekwiwalentu?
- Jak naliczyć ekwiwalent, jeżeli w ciągu 3 godzin od 16:00 do 19:00 jedna z OSP miała 5 zgłoszeń, więc składają 5 osobnych wniosków o wypłatę ekwiwalentu od każdego zgłoszenia? Czy ekwiwalent należy naliczyć za 3 godziny?
- Czy ekwiwalent może być przesyłany na konto OSP?
- Czy za każdym razem powinniśmy zwracać się do PSP o potwierdzenie godzin z wyjazdów?
- Czy wniosek o ekwiwalent może być zbiorczy z całego miesiąca lub kwartału bez podziału na dni?
- Czy akcję można potwierdzić w oparciu o wiadomość SMS z MSK?
- Jakie są zmiany dotyczące wypłaty świadczeń ratowniczych dla strażaków ochotników, którzy brali czynny udział w działaniach ratowniczych lub akcjach ratowniczych?

- W jaki sposób sprawdzić godziny i minuty udziału strażaka w akcji, w celu naliczenia ekwiwalentu do wypłaty?
- Czy do wyliczenia ekwiwalentu za udział w działaniu ratowniczym bierzemy pod uwagę godzinę wyjazdu, czy godzinę zadysponowania?
- Ubezpieczenie podczas wyjazdów gospodarczych - jakie? Czy można dodatkowo ubezpieczyć strażaka?
- Jakie ubezpieczenie dla strażaków - 24 godzinne czy tylko na okres wyjazdów na akcję?
- Ile wynoszą dodatki (zł) dla osób, które przez 25 lat uczestniczyły w działaniach bojowych?
- Komu należą się dodatki do emerytur, a komu nie?
- Czy gmina powinna zajmować się i realizować dodatkiem do emerytury? Jakie są zasady ich dokumentowania?
- Czy osobom niebiorącym udziału w akcjach pożarniczych przysługuje dodatek do emerytury?
- Czy to PSP wydaje decyzję w sprawie dodatków?
- Kto ma przekazywać wnioski do PSP, czy ma to zrobić wnioskujący strażak?
- W jaki sposób gmina ma ustalić lata pracy? Czy powinni być jacyś świadkowie?
- Jak wyliczać lata pracy strażaków, którzy czynnie biorą udział w różnego rodzaju akcjach? Jakie załączniki są potrzebne?
- Jakie są dodatkowe świadczenia dla strażaków ratowników OSP? Legitymacje, wyróżnienia, odznaczenia, skład zarządu z udziałem władz samorządowych

5. Finansowanie OSP z budżetu gminy

Zagadnienia programowe

- Zakupy i bieżące utrzymanie
- Klasyfikacja wydatków
- Posiłki i środki ochronne
- Gospodarka finansowa gminy

Pytania:

- W jaki paragraf posiłek regeneracyjny?
- Finansowanie nagród, np. konkurs plastyczny "Zapobiegajmy pożarom" lub konkurs wiedzy pożarniczej. Czy nagrody za zawody sportowo-pożarnicze, medale i puchary może finansować gmina?
- W jakim paragrafie ująć w budżecie zapis dot. zapewnienia posiłków dla strażaków ratowników?
- Jeżeli gmina nie przekaże środków, ponieważ ich nie ma, to czy musi w jakiś sposób udowodnić OSP brak tych środków w budżecie?
- Czy ze swojego budżetu gmina może sfinansować członkom OSP kurs z kwalifikowanej pierwszej pomocy po wejściu przepisów ustawy z 17.12.2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych?
- Czy koszty funkcjonowania ochotniczych straży pożarnych (zakup paliwa do pojazdu OSP, obowiązkowe ubezpieczenia pojazdu OSP czy finansowanie napraw sprzętu OSP powinno być realizowane bezpośrednio z budżetu gminy, czy mogą być pokrywane z dotacji (art. 32. ust 5 u.o.s.p.

– z uwagi na brak sprecyzowania jaki charakter ma mieć dotacja)?
- Czy z wydatków na OSP można pokrywać wydatki na turniej wiedzy pożarniczej, zawody sportowo-pożarnicze np. upominki, nagrody, poczęstunek i inne koszty, wydatki związane z gminnymi obchodami Dnia Strażaka? Czy można finansować wydatki związane z MDP w tym zakup dresów, hełmów dla MDP?
- Czy zakup wody pitnej oraz posiłki regeneracyjne dla strażaków biorących udział w działaniach ratowniczo-gaśniczych jest możliwy do sfinansowania z budżetu gminy?
- Jakie są możliwości finansowania OSP prowadzonej przez biuro rachunkowe? Czy gmina finansująca potrzeby OSP na bieżąco może udzielić dotacji jednostce OSP na opłacenie księgowej z zewnątrz?
- Czy usługi transportowe młodzieżowych grup na szkolenia/warsztaty/zawody mogą być finansowane z budżetu gminy?
- Czy z funduszu sołeckiego można przeznaczyć środki dla OSP?
- Możliwość opłacania dodatkowych szkoleń i wydatkowania na nie środków z budżetów gminy
- Umowa gminy z jednostkami OSP w celu realizacji zadań z zakresu: ochrona życia, zdrowia, mienia lub środowiska, obiekty tereny, pojazdy i sprzęt specjalistyczny, środki ochrony indywidualnej, środki łączności oraz obowiązek bezpłatnych badań lekarskich strażaków ratowników i kandydatów na ratowników OSP
- Czy za każdym razem gmina musi podpisywać umowę z OSP na wykonywanie zadań zleconych?
- Jak ma brzmieć umowa między gminą a OSP? Co ma zawierać i od kiedy należy ją wprowadzić?
- Jakie są konsekwencje niezawarcia umowy od stycznia?
- Zagadnienia - kluczowe przepisy; wyjaśnienie zagadnień i konsekwencji z nich wynikających: jednostka OSP, strażak OSP, strażak ratownika OSP, kandydat na strażaka ratownik, określenie zakresu zadań OSP, tworzenie młodzieżowych i dziecięcych drużyn pożarniczych, określenie roli Komendanta powiatowego PSP
- Jakie obowiązki spoczywają na gminie wobec OSP?
- Na jakiej podstawie możemy finansować wyżywienie dla OSP w trakcie akcji?
- Czy gmina może przekazać sprzęt jednostce OSP przed podpisaniem z nią umowy?
- Czy wyżywienia nie powinno zapewnić PSP w czasie działań ratowniczych?
- Czy w przypadku długotrwałego działania, trwającego ponad 2 dni, w którym uczestniczy bardzo dużo jednostek PSP i OSP, możliwe jest sfinansowanie wyżywienia z rezerwy na zarządzanie kryzysowe? Czy w takim przypadku ekwiwalent można sfinansować z rezerwy?
- Czy przyczepkę, którą kupiła gmina i będąca w użytkowaniu OSP, można przekazać protokołem PT?
- Czy możemy sfinansować nagrody w turnieju o wiedzy pożarniczej wraz z poczęstunkiem?
- Czy dopuszczalny jest zakup wody do picia dla OSP podczas bardzo licznych pożarów w okresie wiosennym, ale niekoniecznie trwających powyżej 6h?
- Czy można finansować inny sprzęt medyczny dla OSP?
- Czy jest możliwość prawna dofinansowania dronów?
- Czy gmina musi finansować wszystko, co OSP sobie zażyczy?
- Jak wygląda finansowanie działalności OSP jako stowarzyszenia?
- Co wchodzi w skład umundurowania – tylko mundury czy też koszarowe ubrania?
- Jak rozliczać pracę sprzętu mechanicznego – np. piły do drewna?
- Co pracownik musi brać pod uwagę, rozliczając karty pracy sprzętu? Jak wygląda to w innych urzędach?
- Czy można zakupić używane wozy strażackie? Czy wozy muszą być atestowane?
- Czy można sprowadzić samochód z zagranicy?
- Czy gmina może współfinansować przekazanie samochodu dla OSP?

- Czy przekazany samochód ma być zawarty w ewidencji gminny, czy straży pożarnej?
- Skąd pozyskiwać środki zewnętrzne na kupno samochodu dla OSP?
- Za co gmina powinna ponosić wydatki na rzecz OSP, a za co nie musi?
- Jak i kiedy rozliczać wyjazdy strażaków? Jak wygląda w praktyce dofinansowanie w takim przypadku?
- Jak zinterpretować pojęcie "podstawowy sprzęt ratowniczo-gaśniczy"? Czy np. AODO w zwykłej OSP jest to podstawowy sprzęt?
- Czy gmina musi płacić za szkolenia strażaków?
- Czy można ubezpieczyć strażnicę?
- Czy za pierwsze podstawowe szkolenie gmina może nie ponosić kosztów?

6. Pojazdy, paliwo i dokumentacja sprzętowa

Zagadnienia programowe

- Karty pracy pojazdów i urządzeń
- Normy zużycia paliw i AdBlue
- Konserwacja i przeglądy
- Pojazdy uprzywilejowane

Pytania:

- Jak wygląda karta roczna pracy sprzętu (pilarka do betonu)? Czy jest uwzględniony rozruch kontrolny / techniczny?
- Jak ustalać normę paliwową dla nowego auta?
- Czy w budżecie OSP powinna być zabezpieczona kwota na wodę pobraną z hydrantów do zdarzeń, z zużycia której musimy się rozliczać z zakładem komunalnym?
- Czy przy sprzętach typu pilarka ze zbiornikiem 1,2, czyli godzinie pracy sprzętu, nie potrzebujemy kanistra?
- Czy gmina jest zobowiązana do pokrywania kosztów utrzymywania każdego sprzętu, jaki zakupi sobie OSP, czy przyjmie na stan OSP w tym m.in. pojazdy, łodzie, sprzęt hydrauliczny, aparaty powietrzne?
- Na jakiej podstawie ustalać normy zużycia paliwa?
- Czy można wprowadzić do eksploatacji i rozliczać paliwo agregatu prądotwórczego lub innego sprzętu, który zakupiła OSP (nie gmina) i przedstawia dowód jego nabycia?
- Normy zużycia dodatku do paliwa ON: Ad Blue. U nas w gminie rozliczamy Ad Blue następująco: 6l Ad Blue na 100 1 zużytego ON. Czy jest to poprawne działanie?
- Czy OSP powinno zająć się zleceniem przeglądów i napraw, a potem tylko przesłać fakturę do gminy?
- Czy należy wykonywać coroczne przeglądy przepięciowe obuwia gumowego?
- Czy gmina ma obowiązek zlecenia przeglądu hydrantów oraz proszenia o protokół z takiego przeglądu?
- Czy karty pracy sprzętu mogą być kwartalne, czy muszą być przekazywane co miesiąc?

7. Ubezpieczenie, odpowiedzialność i zabezpieczenie OSP

Zagadnienia programowe

- Ubezpieczenie strażaków i pojazdów
- Wyjazdy gospodarcze
- Odszkodowania i ryzyko
- Użytkowanie i utrzymanie remiz

Pytania:

- Co z ubezpieczeniem, świadczeniami za uszczerbek w przypadku wyjazdu gospodarczego ? (straż wyjeżdża na prośbę wójta np. do przycięcia drzew przy szkole czy do pompowania wody i pomocy zakładowi komunalnemu przy awarii)
- Jak utrzymywać budynek OSP, jeżeli budynek nie jest własnością gminy, tylko OSP?
- Czy gmina musi ponosić koszty utrzymania remizy, która znajduje się na terenie prywatnej firmy i to właśnie ta firma ponosi z własnej woli koszty utrzymania tego budynku remizy oraz sponsoruje jednostkę OSP?
- Jak wygląda kwestia ubezpieczenia imiennego? Do tej pory mieliśmy ubezpieczenie grupowe i imienne, w tej chwili według ubezpieczyciela możemy ubezpieczać tylko grupowo

8. Dotacje i zewnętrzne źródła finansowania

Zagadnienia programowe

- Dotacje i rozliczenia
- Granty i dofinansowania
- Zakup samochodów OSP
- Współpraca z instytucjami

Pytania:

- pozyskiwanie środków z Fundacji Spółek Skarbu Państwa (zasady i tryb udzielania dotacji)
- pozyskiwanie środków z innych jednostek samorządu terytorialnego (Urząd Marszałkowski, Starostwo Powiatowe)
- pozyskiwanie środków z WFOŚiGW
- dotacje MSWiA i KSRG
- pozyskiwanie środków z fundacji prywatnych (np. WOŚP)
- pozyskiwanie środków z tzw. małych inicjatyw lokalnych (Narodowy Instytut Wolności)
- pozyskiwanie środków z darowizn oraz inne możliwości zarobkowe OSP (elektrośmieci, tekstylia, baterie, usługi, sprzedaż, kalendarze)

9. Dokumentowanie współpracy i kontrole

Zagadnienia programowe

- Dokumentacja OSP i urzędu
- Rejestry, wnioski i protokoły
- Kontrola wydatkowania środków
- Współpraca z PSP, SWD i WORD

Pytania:

- Możliwość udostępniania programu SWD prowadzonego przez PSP, które wspomagają pracę w gminach.
- Co w sytuacji, gdy w dokumentacji zarządu gminy nie pojawiło się nazwisko strażaka, a został złożony wniosek o świadczenie ratownicze?
- Czy za wydanie zaświadczenia o kierujących pojazdami strażackimi pobierana jest opłata skarbowa?
- Czy wójt powinien wystawić zaświadczenie do starostwa dla kierowcy pojazdu OSP?
- Czy powinniśmy prowadzić gminny rejestr kierujących pojazdami uprzywilejowanymi?
- Do odszkodowania od PSP potrzebna jest dokumentacja powypadkowa, wykonana przez osobę uprawnioną, czyli BHP-owca. Kto powinien zapłacić za dokumentację - strażak czy gmina?
- Co w sytuacji, jeśli PSP nie prowadzi tak długiej dokumentacji (25 lat służby), aby udowodnić, że ktoś co najmniej raz w roku uczestniczył w akcji? Co, jeśli nie prowadzimy takiej ewidencji imiennej od tak dawna?

Prowadzący:

Marcin Urbaniak - Inspektor ds.obronności, zarządzania kryzysowego i ppoż. w Urzędzie Miejskim w Bolkowie. Zastępca Komendanta Ochotniczej Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej w Bolkowie w stopniu młodszego aspiranta ratownictwa.

Na co dzień koordynuje współpracę 9 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych (w tym 4 w KSRG) z Gminą Bolków i Państwową Strażą Pożarną. Łączy teorię z praktyką i zna problematykę związaną z funkcjonowaniem OSP od strony ochotnika, członka zarządu stowarzyszenia i urzędnika. Jako aktywny strażak uczestniczył w 90 akcjach ratowniczo-gaśniczych w roku 2024. Jest inicjatorem i prowadzącym wiele projektów związanych z pozyskiwaniem środków zewnętrznych na zakupy sprzętu i szkolenia dla OSP z terenu Gminy Bolków, a także gmin ościennych. W ubiegłym roku m.in. pozyskał ze środków z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego ok. 62 tys. zł na szkolenie z zakresu kwalifikowanej pierwszej pomocy. Dzięki temu można było przeszkolić 51 strażaków ratowników z OSP z terenu powiatu jaworskiego, w tym 18 z OSP z terenu gminy Bolków.

Terminy i szkolenia

Data: 27 listopada 2026 09:00-14:00
Miejsce: Wideoszkolenie

Prawa autorskie do niniejszego programu przysługują Private Corporate Consulting Sp. z o.o. Udostępnianie, kopiowanie i przerabianie niniejszego programu bez pisemnej zgody Private Corporate Consulting Sp. z o.o., zagrożone jest odpowiedzialnością karną oraz cywilną